

Rastimo kroz četiri godišnja doba

Vodič s dječjim
aktivnostima kroz
cijelu godinu

**EUROPEAN
SOLIDARITY
CORPS**

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Financira
Europska unija

Sadržaj

3 *Predgovor*

Za koga je ova knjižica?

Zašto je odgoj u prirodi važan?

O projektu "Rastimo kroz četiri godišnja doba"

5 *Ljeto*

Lipanj - Srpanj - Kolovoz

13 *Jesen*

Rujan - Listopad - Studeni

21 *Zima*

Prosinac - Siječanj - Veljača

29 *Proljeće*

Ožujak - Travanj - Svibanj

37 *Galerija*

41 *Zahvale*

Predgovor

Za koga je ova knjižica i kako ju koristiti?

Ova knjižica osmišljena je za sve roditelje, odgajatelje, trenere, učitelje, te sve druge koji su u potrazi za smislenim aktivnostima za djecu, u prirodi, i u skladu s prirodom. Knjižica je podjeljena u četiri cjeline - četiri godišnja doba, od kojih svako donosi svoje posebnosti, ljepote i izazove. Za svaki mjesec pripremljene su dvije aktivnosti, jedna vani, u prirodi, a druga kod kuće. Aktivnosti su prikladne za djecu od 3 do 7 godina. Bilo da živite na selu ili u gradu, da ste već potpuno povezani s prirodom ili tek krećete na taj put, ova knjižica će vas inspirirati svaki mjesec iznova i omogućiti vam da iskusite čari svih godišnjih doba. Za neke aktivnosti potrebna je koncentracija, za neke snaga, za neke timski rad, a za druge intuicija i sposobnost slušanja. Predlažemo da, prije nego započnete aktivnosti s djecom, vidite kakvog su oni raspoloženja i kakva im je razina energije, te tome prilagodite odabranu aktivnost.

Zašto je odgoj u prirodi važan?

Vrijeme provedeno u prirodi čini nas zdravima, snažnima, sretnima, snalažljivima. I još mnogo toga. Ne samo da brojne znanstvene studije pokazuju da boravak u prirodi pozitivno utječe na fizičko i mentalno zdravlje djece i odrasli, nego i većina nas to intuitivno osjeća. Nakon šetnje šumom, misli su nam bistrije, te bolje spavamo. Djeca ponosna dolaze kući jer su sama izgradila sklonište, zapalila vatru, ili pronašla tragove lisice. Priroda nam nudi bezbroj prilika za pustolovine, učenje, svladavanje izazova, te nam istovremeno daje prostor za mir i odmor.

U dobu u kojem mnoštvo djece provodi većinu vremena unutar četiri zida, a dio njih i pred ekranima, posebno je važno da odrasli (roditelji i odgajatelji) usmjere djecu prema van, da ih povedu u šumu, na livadu, rijeku, da im pomognu stvoriti ljubav prema prirodi i omoguće nezaboravna iskustva.

Kad izađemo iz prostora punog igračaka, predmeta koji se mogu polomiti, ekrana i drugih distrakcija, te uđemo u prostor prirode, ulazimo u prostor gdje djeca mogu biti glasna, gdje se mogu uprljati, trčati, padati i pokušati ponovno, prostor u kojem mogu slijediti ono što ih zanima, postavljati pitanja i na njih dobiti odgovore, isprobati nešto novo, biti dio skupine sa zajedničkim ciljem.

Kontinuiranim boravakom u prirodi, djeca stječu osjećaj za njene mjene. Početi će uočavati kada provire prvi pupoljci na drveću, kada ptice selice odlaze na jug, kada zriju jabuke, a kada kesteni. Njihova znatiželja i interes za prirodu, njene mjene, oblike i plodove je intuitivna, a na odraslima je da im pruže znanje i priliku za istraživanje.

O projektu “Rastimo kroz četiri godišnja doba”

Projekt “Rastimo kroz četiri godišnja doba” sufinanciran od Europske unije, preko Erasmus+ organizacije, proveden je 1.6.2024.-31.5.2025. godine. Sudionici projekta su petero madih ljudi čiji je cilj pružiti djeci odgojno-obrazovne aktivnosti u prirodi, koje jačaju ekološku i socijalnu svijest, inspirirane šumskom pedagogijom. Aktivnosti iz ove knjižice bazirane su na aktivnostima provedenog projekta.

Ljeto

Kako zapaliti vatru?

Svako kampiranje u prirodi, svaka zajednička pjesma i naravno svaki čarobni napitak kojeg su smučkale male šumske vještice, postaje još čarobniji uz vatru. Vatra prati čovjeka od drevnih vremena, povezuje nas duboko s našim korjenima i stvara zajedništvo. Kada učimo djecu kako zapaliti i brinuti se o vatri, prenosimo im jednu drevnu vezu.

Sakupljanje materijala:

1. Pronađite i skupite drva različitih debljina, i pokidajte ih u kraće komade.
2. Zavežite svaku hrpu u snop koristeći užu ili tkaninu. Kada su snopovi zavezani, lakše ih je prenijeti do logora.
3. Sakupite materijale za potpalu - tanke grančice, koru breze, češere i suho lišće.

Kako pronaći odgovarajuća drva?

Drva za vatru trebaju biti suha, ne samo izvana nego i iznutra, te ne smiju biti trula. Kako bi pomogli djeci da nauče razliku, pokazite im tri različite grančice: jednu svježiju odrezanu sa stabla, jednu suhu i jednu trulu. Poslušajte kakav zvuk proizvodi koja grančica kada je slomimo? Grana koja proizvodi oštar, hrskav zvuk je onakva kakve tražimo!

Priprema ognjišta:

1. Posložite kamenje u krug kako biste odredili granicu ognjišta. Možete iskopati površinski sloj zemlje unutar kruga.
2. Postavite materijale za potpalu u sredinu, a tanke grančice složite u piramidu oko njih. Počnite s najtanjim grančicama, a onda dodajte deblje, ostavite prostora na jednoj strani, gdje ćete kasnije zapaliti vatru.
3. Ostatak drva ostavite u blizini ognjišta za kasnije. Ako su neke grane još vlažne, možete ih osušiti uz vatru.

Kruščići na vatri

Kada smo već zapalili vatru, zašto ne bismo na njoj ispekli neki slasni zalogaj? I uz to zapjevali djeci najdražu pjesmu?

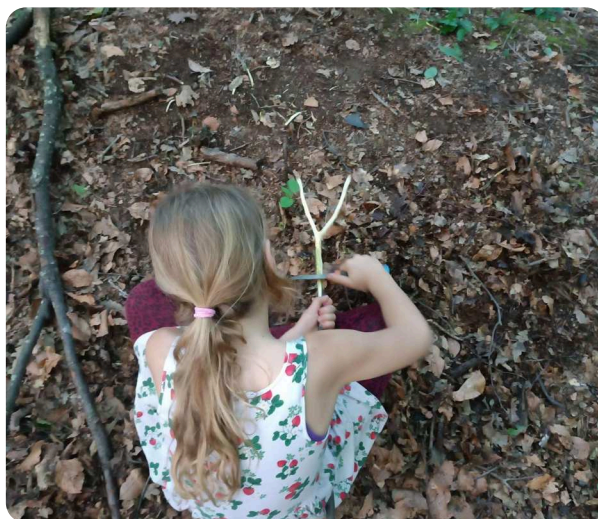
Zemlja moje Tijelo

♩ = 60

Zemlja moje tije- lo, voda moja krv, zrak moj dah i vatra moj du- h

Recept za kruščiće na vatri:

1. Pripremite tijesto - U veliku posudu umiješajte brašno, suhi kvasac, malo šećera i soli. Dodajte maslinovo ulje i mlaku vodu, te mijesite dok tijesto ne postane glatko. Pokrijte tijesto i ostavite da se diže oko 30 minuta.
2. Pripremite štapove - Neka svako dijete nađe svoj štap, dugačak otprilike 1,5 m i debeo 2 cm. Džepnim nožićem starija djeca mogu oguliti koru sa jednog kraja štapa, a mlađa isto mogu pokušati gulilicom za krumpir.
3. Oblikujte tijesto - zamijesite tijesto u trakice dužine oko 20 cm. Namotajte trakice oko štapa, te lagano pritisnite da tijesto ne bi ispadalo.
4. Ispecite kruščiće - Držite štapove s tijestom iznad snažnog žara. Polako i redovito okrećite kruščiće kako bi se ravnomjerno ispekli sa svih strana.
5. Uživajte!

Gašenje vatre:

1. Vodom - štapom udarajte u veće komade ugljena kako bi se potrgali u manje komadiće, te zalijste ognjište sa dovoljno vode
2. Bez vode - štapom udarajte u veće komade ugljena kako bi se potrgali u manje komadiće, te pokrijte ognjište sa puno zemlje ili pijeska

Prije nego odlazite budite u potpunosti sigurni da je vatra ugašena i da se ne može ponovno samozapaliti.

Sakupljanje prirodne gline

“Blato će se isprati, ali uspomene će ostati zauvijek.”

Postoji li dijete koje se ne voli igrati u blatu? Ljetni mjeseci savršeni su za blatne igre: nećete stvoriti previše odjeće za pranje, a ni biti mokrak nije problem. Modeliranje gline odlična je aktivnost u hladovini kada je vani vruće. Pomaže u razvoju fokusa, fine motorike i kreativnosti, kao i u učenju o okolišu i prirodnim materijalima koji nas okružuju.

Kako sakupiti prirodnu glinu?

Jednostavna šetnja prirodom može postati velika avantura, kada smo u potrazi za glinom. Izaberite mjesto u svojoj okolini na kojem mislite da ima različitih tipova tla, na primjer uz rijeke, jezera...potražite mjesta bez vegetacije, npr. osušene lokve ili tokove rijeke, gdje je vidljivo više slojeva tla koji obično ostaju sakriveni. Dajte djeci na raspolaganje lopatice i kante. Putem, opažajte tlo pod svojim nogama, njegovu boju, teksturu, kompoziciju. Skupite malene uzorke i usporedite ih. Razgovarajte i učite o različitim materijalima koje susrećete: šljunak, pijesak, mulj, ilovača, glina i o tome kako se ti materijali kombiniraju i čine tlo.

Glinu možete prepoznati po tome što je meka i plastična kad je mokra, a raspucala i u tvrdim grudama kad je suha. Kako bi testirali glinu, prvo je pomiješajte s vodom (ako je to potrebno), gnječite je u dlanu neko vrijeme, te je prstima oblikujte u malu kobasicu. A onda pokušajte omotati kobasicu oko svog prsta. Ako ne puca, imate odgovarajuću glinu. No, ne zaboravite da se i manje savršenom glinom možete dobro zabaviti.

Kada ste našli dobar izvor prirodne gline, skupite nekoliko kantica za radionicu modeliranja. Ako je moguće, dopustite djeci da vam pomognu u tom podhvat, kako bi stvorili posebnu vezu s tim prirodnim materijalom.

Modeliranje glinom

Za ovu aktivnost možete koristiti prirodnu glinu sakupljenu na prethodnoj aktivnosti, ili onu iz trgovine. Ako odaberete prirodnu glinu, možete ju dodatno pripremiti. Ovaj korak nije nužan s obzirom da glinu nećemo peći, no glina će biti ugodnija na dodir i lakša za oblikovati.

Priprema gline:

1. Razmažite glinu na ravnu tvrdu površinu, sklonjenu od kiše i ostavite nekoliko dana da se osuši. što tanji sloj, to će se brže osušiti. Umjesto toga, glinu možete osušiti i u pećnici.
2. Sameljite glinu - sa tarionikom i tučkom ili udarajte čekićem ili kamenom. Djeca to obično obožavaju. Glina treba biti teksturom kao pijesak. Pustite ju kroz fino sito kako biste izdvojili preostale grudice. Možete dodati oko 20% pijeska u posudu s glinom, iako većina prirodne gline već sadrži jedan udio pijeska, pa ga netreba ponovno dodavati.
3. Miješanje - pomalo dodajte vodu i miješajte kao tijesto za kruh. Budite oprezni da ne dodate previše ili premalo vode, te radite polako, kako biste dobili željenu konzistenciju.

A sada dolazi zabavan dio! Vrijeme je da se malene ručice uprljaju - svako dijete dobije komad materijala, kojim mogu početi oblikovati malene predmete, životinje ili što god im padne na pamet. I odrasli neka se pridruže. Istražite razne tehnike rada s glinom - rukama, alatima kao sto su noževi i vilice, štapići i sl. Osigurajte posudu s vodom, kojom ćete možda dodatno namočiti glinu, izgladiti predmete i isprati ruke. Možete predložiti da svi zajedno nešto izgradite - poput dvorca sa kulama, mostovima, gradskim vratima i sl., koji također može biti obojan ili ukrašen drvenim grančicama, cvjetovima i lišćem.

Na kraju, ostavite umjetnička djela da se suše na sjenovitom, prozračnom mjestu.

Uspostava odnosa s konjima

Stoljećima su konji bili voljeni pratitelji ljudi, pomažući nam u radu, istraživanju, pa čak i liječenju. Danas oni također igraju jedinstvenu ulogu u životima djece, nudeći mnogo više od jednostavnog iskustva jahanja. Interakcija s konjima pruža djeci neprocjenjive životne vještine, poboljšava emocionalnu i fizičku dobrobit te uči odgovornosti na način s kojim se malo koja druga aktivnost može mjeriti. Puštanje djece da se "jašu" - to druženje s ovim veličanstvenim životinjama - ima dubok i trajan utjecaj na njihov rast i razvoj.

Radionicu možete započeti sa krugom dijeljenja, postavljajući raziličita pitanja o konjima. Djeca time dobivaju priliku podijeliti znanje koje već imaju, te usvojiti novo znanje o prirodi konja, držanju konja i treningu konja. Neka od pitanja koje možete postaviti su: "Što konji vole jesti?" "Koliko vode konj popije u jednom danu?" "Kako nam konj kaže da je ljut?" Kroz samostalo odgovaranje, djeca dobivaju samopouzdanje i sigurnost u vlastito znanje.

Za ostvariti prvi kontakt s konjima, sa djecom skupita travu jestivu za konje. Zajedno naučite koje su trave konjima jestive, a koje su otrovne. Konji imaju prirodni instinkt o tome koje su trave dobre za njih, no kada ih hranite, skupite samo one biljke koje konji vole. Neke od njih su: uskolisni trputac, jarčevac, list maslačka, djeteline, majčina dušica, i mnoge vrste trava.

Pokažite djeci kako sigurno, ispruženim dlanom, hraniti konja.

Ako imate priliku i dijete je zainteresirano, uzmite satove jahanja, kroz koje dijete dugorčno može graditi vezu s konjem.

Pletenje sit travom

Dok se ovih vrućih ljetnih dana skrivamo u hladovini, odlučili smo uz opušteno čavrljanje, biti kreativni svojim prstićima. Naučiti ćemo vas kako isplesti narukvice od sit trave, što će djeci biti zanimacija čitavo ljeto.

Sit trava se odavno koristi za pletenje. Među domaćim vrstama, obični sit (*Juncus effusus*) jedna je od najčešćih. Nalazi se prvenstveno na vlažnim livadama, uz natopljene šumske staze ili na močvarama. Mi smo ga našli na pašnjaku, u gustim nakupinama, visok do jednog metra, jasno se ističe od ostalih trava, jer ga stoka izbjegava.

Predlažemo da u šetnju odete rano ujutro, dok još nije prevruće.

Kada ste pronašli sit travu, skupite barem jednu punu šaku trave, te otkidajte travčice pri dnu, kako bi bile što duže. Trava se mora pletiti svježa, kada se osuši više nije tako savitljiva.

Smjestite se u hladu i odaberite jednu od tri navedene tehnike pletenja :

1. Obična pletenica - uzmite tri travke i zavežite čvor na jednom kraju. Taj kraj pričvrstite negdje (npr. zakačite o čavao ili zaljepite selotejpom za stol), a travke uzmite u dlanove. Počnite s desnom travkom koju položite u sredinu, a srednju prema desno, a zaim lijevu travku u sredinu, a srednju u lijevo, te tako naizmjenično nastavite dok ne dođete do kraja travke
2. Čvorasti plet s dvije travke - na jednom kraju napravite čvor, te ga negdje pričvrstite. Počnite savijajući lijevu travku u obliku broja 4, te ju provucite ispod desne travke i zategnite prema gore. Sada isto radimo s desnom travkom, presavinemo ju u obliku zrcaljenog broja 4, provučemo ispod lijeve travke, te zategnemo prema gore. Tako naizmjenično nastavite dok vam ne ponestane trave.

Jesen

Izgradnja skloništa

Gotovo svaki puta kada smo u šumi s djecom čujemo: Hoćemo izgraditi sklonište?” Izgradnja skloništa jedna je od djece najintuitivnijih i najzabavnijih aktivnosti u šumi. Gradnja skloništa je izvrsna aktivnost za jačanje osjećaja odgovornosti, grupnog rada, te razvijanje trodimenzionalnog mišljenja. Možete pustiti mlade arhitekte da sami isprobaju svoje ideje, ili im dati nekoliko smjernica.

Materijali:

- grane sa šumskog tla, paprat, lišće, stabljike koprive ili mladih kupina, otpala kora stabala

Upute:

1. Pronađite stablo koje ima lateralnu granu (oblik slova Y) na visini od otprilike dva metra.
 2. Zatim dodajte jednu dugačku, ravnu, stabilnu granu, na mjesto gdje se stablo račva, a drugi kraj čvrsto utisnite u tlo. To će biti glavna grana, koja nosi cijelu konstrukciju, pa je bitno da bude stabilna, te da nije trula.
 3. Zatim dodajte kraće grane, s lijeve i desne strane, u sredini naslonjene na središnju granu, a drugim krajem utisnute u tlo. Grane možete po potrebi zavezati užetom od stabljika koprive ili mladih kupina, ili alternativno prirodnim užetom koje ste ponijeli od kuće.
 4. Kada su obje strane skloništa gusto popunjene, dodajemo vodoravno tanje grane, koje pletemo između okomitih grana - naizmjenično provlačeći tanku granu iznad i ispod okomirih grana.
 5. Na kraju sklonište možemo prekriti paprati, lišćem, mahovinom ili korom drveća, kako bi bilo vodonepropusno.
- Po želji, možete poredložiti djeci i da uredе unutrašnjost skloništa - mogu ga pomesti, napraviti prirodan tepih od mahovine ili podzemni hladnjak - mašti nema kraja.

Prirodni kolaž i okvir od grančica

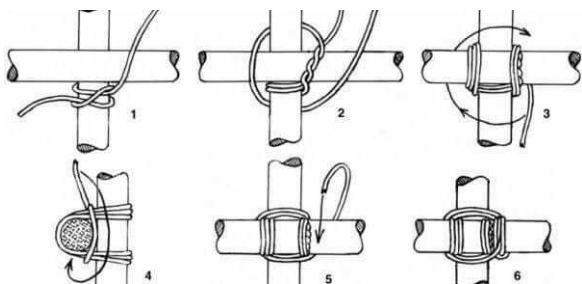
„Onaj tko zaista voli prirodu, posvuda će naci ljepotu.“ Vincent van Gogh

Kolaž od prirodnih materijala je vrlo jednostavna umjetnička tehnika, koja otvara oči za jedinstvenu ljepotu prirode.

Upute za okvir od drvenih grančica:

Sakupite četiri lijepe drvene grančice, dužine 25-35cm.

Prirodnim užetom zavežite grančice u oblik pravoktnika uz pomoć čvora kao na slici:

Upute za kolaž:

1. Materijale je potrebno skupiti i pripremiti unaprijed – povedite djecu u šetnju prirodom, te ih potaknite da skupe najljepše detalje - cvijeće, lišće i sl., ponesite ih kući, te isprešajte među stranicama knjige.
2. Pripremite A4 papir, prirodne materijale i ljepilo, te lijepite lišće i cvijeće u željenom uzorku na papir.
3. Kada je kolaž gotov, „zašijte ga iglom i vunenim koncem na drveni okvir.

Kao prirodnu alternativu ljepilu, možete koristiti bjelanjak od jaja i kistić!

Lov na gljive

“Ne postoji loše vrijeme, samo loša odjeća.”

Kada dani postanu hladniji i kišoviti, djecu nije sasvim lako potaknuti da izađu iz kuće. No, šuma je puna bisera i šarenih dragulja, koji se skrivaju među lišćem i mahovinom.

Lov na gljive zabavna je aktivnost, kojom djeca stječu ljubav prema prirodi, uče promatrati, diferencirati i klasificirati ta čudesna bića, razvijaju kreativnost, te se kreću na svježem zraku. Uz nekoliko sigurnosnih pravila, dobru opremu i pratnju stručnjaka ili dobar vodič, lov na gljive aktivnost je koja vam nikada neće dosaditi.

Mjere sigurnosti:

- djeca ne diraju i ne ubiru gljive bez prisutnosti odraslih
- izbjegnite mjesta na kojima raste mnogo otrovnih gljiva
- dovoljan broj odraslih u odnosu na broj djece

Oprema:

- odgovarajuća obuća i odjeća (gumene čizme, kišna kabanica)
- džepni nožić, povećalo i pletena košara
- vodič za branje gljiva

Promatranje i identifikacija:

Potaknite djecu da u šetnji šumom krenu u potragu za gljivama. Kada neko dijete uoči zanimljivu gljivu, ostali se okupe oko njega i svi zajedno promatraju gljivu:

Kakve je boje, oblika, veličine? Kakvog je mirisa? Ima li prsten? Listiće? Ispušta li gljiva mlijeko kada je prelomimo? Pronađenu gljivu možete usporediti s morfološkim prikazom iz vodiča, a starija djeca mogu i pokušati identificirati gljivu.

Ako se odlučite brati gljive za jelo, berite samo one za koje sa sigurnošću znate da su jestive.

Šareni njoki

Jesen je puna šarenih plodova, a malene ručice spremne su za nove kreacije. Iskustvo u kuhanju od rane dobi oprema djecu bitnim životnim vještinama, daje im samopouzdanje, povezuje ih s hranom i njenim porijeklom. Uz to vježbaju finu motoriku - rezanje, guljenje, sjeckanje, valjanje, miješanje. Ovdje smo za vas pripremili recept za njoke u tri boje: zelenoj, ljubičastoj i narančastoj!

Recept za šarene njoke:

Sastojci:

- 450-600g brašna
- 3 jaja
- 500g krumpira, 500g bundeve, 500g ljubičastog batata, desetak listića špinata
- sol

Priprema:

- krumpir, batat i bundevu ogulite, narežite na kockice, skuhaite u slanoj vodi, pa zgnječite svako u posebnoj posudi - mlađa djeca mogu guliti povrće gulilicom za krumpir, a stariji, koji znaju koristiti nož mogu ga sjeckati kockice. Kako bi se i oni najmlađi osjećali korisno, možete im dati zadatak da operu krumpir, izvade koštice bundeve žlicom, ili pokidaju ručicama špinat na manje komadiće.
- štapnim mikserom usitnite špinat u posebnoj posudici (dodajte malo vode kako biste si olakšali ovaj korak)
- u posudu s krumpirom dodajte usitnjeni špinat
- u svaku od 3 posude dodajte 1 jaje, brašno i sol po potrebi
- zamijesite tijesto, te ga ostavite pola sata da odmara
- razvaljajte tijesto u dugačke valjke, te narežite na komadiće široke 1 cm
- njoke kuhajte u kipućoj vodi dok ne isplivaju na površinu.

Poslužite uz umak po želji, te uživajte u domaćim njokima!

Krone od lišća

U šarenilu jeseni možemo uživati na toliko načina. Ovoga puta ponovo idemo u šetnju šumom. Za krune od lišća ne treba vam mnogo materijala, ali puno strpljenja. Zadatak izgleda jednostavan, šuma je prepuna lišća, no ne dajte se zavarati - krune od lišća dugotrajan su posao, a uz to i sat botanike.

Materijali: tanka plastificirana žica, lišće sa šumskog tla

Postupak redanja lišća na žicu je vrlo jednostavan, no žicu najprije moramo pripremiti. Izmjerite opseg glave svakog djeteta, te dodajte na to još 15 cm dužine. Kada se lišće nagomila ono će smanjiti opseg krune. Zatim uzmite jedan kraj žice, napravite njime luk oko kažiprsta, te tu polu-mašnu zavrtite oko svoje osi nekoliko puta. To će biti početak krune, koji sprječava da lišće proklizi van.

Sada je red da djeca naredaju lišće na žicu, neka to rade list po list kako bi kruna bila uredna. Budite strpljivi, dajte im vremena da upoznaju lišće koje je na tlu, pokušajte ih prepoznati. Čiji su ovo predivni crveni listovi? To mora biti divlja trešnja! Poglaedajte oko sebe, vidite li stablo trešnje?

Potaknite djecu na dugačku šetnju šumom, nađite što više različitih vrsta stabala i listova. Ako sami još niste vješti u prepoznavanju stabala, možete naći jednostavan vodič koji će vam pomoći.

Kada je kruna puna šarenog lišća, provucite kraj žice kroz luk koji ste napravili na početku, napravite takav isti luk i zavrnite žicu nekoliko puta. Vaše krune su gotove! Smjestite ih na ponosne glave!

Izrada lanterni i svijeća

Kada dani postanu kraći, a noći sve duže, vrijeme je da sami rasvjetlimo tamu. Zato ćemo izraditi svijeće od pčelinjeg voska, i staviti ih u lijepe lanterne, da nam svjetlost bude još šarenija. Lanterne možete ponijeti na povorku za Sv. Martina ili kad god odete u kasnu šetnju u ovom mračnom i hladnom djelu godine. Svjetla lanterni stvaraju čarobni ugođaj, koji pruža toplinu i utjehu, kako malima, tako i velikima.

Svijeće od pčelinjeg voska:

Materijali: satne osnove od pčelinjeg voska, špaga od pamuka za sijeće

Postupak: Na jedan (kraći) kraj satne osnove utisnite špagu. Špaga mora biti 1cm duža od satne osnove, tako da taj dio viri van. Požljio preklopite prvih 1-2mm satne osnove preko špage, te nastavite namatati satnu osnovu, najprije polako, prstima, a kasnije ispruženim dlanovima. Dlanovima lagano pritišćite dok rolate vosak, kako bi se slojevi zalijepili, posebno na kraju svijeće.

Lanterne:

Materijali: okrugla kutija od sira (Cammembert ili Zdenka), deblji A3 akvarel papir, vodene boje, biljno ulje, jako ljepilo, vuna, drveni štap, držač svijeće

Izradu lanterni započnite bojanjem papira tehnikom mokro na mokro. Dobro natopite cijeli papir vodom, te krpom uklonite višak vode. Vodenim bojama djeca će okrasiti svoj papir. Savjetujemo vam da ne koristite tamne boje, kako bi svjetlost ljepše prolazila. Ovom tehnikom boje će se lijepo razlijevati po papiru. Dok čekate da se obojane slike posuše, izađite van i nađite štap za svako dijete - neka bude 60-90 cm dugačak, a na vrhu zarežite tanku liniju, u koju ćete kasnije zakačiti špagu/vunu) koja drži lanternu. Kada su se slike osušile, kistom ih premažite biljnim uljem, krpom uklonite višak ulja te ponovno pričekajte da se ulje upije. Zatim horizontalno zarolajte papir i spojite krajeve klamericom tako da promjer bude jednak kutiji od sira. Na kutiji od sira zarežite dvije linije, te kroz njih provucite držač svijeće. Sada zaljepite papir i kutiju od sira tako da ona bude dno lanterne. Na vrhu laterne sa svake strane zavežite jedan kraj šage, pa objesite lanternu na štap i umetnite svijeću. Vaša lanterna je gotova!

Zima

Igre u pijesku

Prosinač je hladan mjesec, ali to nije razlog da ostanete unutra! Jednog lijepog dana, uzmite priliku za šetnju i iskusite šumu u zimskom ruhu. Kako bi motivirali djecu, recite im da idete van sa zadatkom da nađete patuljke. Jedna dobra opcija je otići negdje gdje ima pijeska. Djeca obično obožavaju taj prirodni materijal, a i prikladan je za igru i po hladnom vremenu, osim ako sniježi ili je premokro. Pokušajte pronaći lokaciju sa pijeskom u vašoj blizini - na igralištu, gradilištu (uz dozvolu) ili najbolje u prirodi!

Započnite izlet pričom. Na primjer o dječaku, koji se probudi na hladno zimsko jutro, i pronađe čarobnu grančicu. Dječak shvati da čarobni štapić pripada šumskim patuljcima koji žive u pijesku, i odluči ih posjetiti. Dopustite djeci da sudjeluju u stvaranju priče, na primjer, mogu vam pomoći u opisu lika dječaka.

Putem, potaknite djecu da opažaju svoju okolinu i traže tragove patuljaka - list može biti patuljkov krevetić, mali kamenčić patuljkov zub, grančica je njegova žlica, a rupa u zemlji kućica...

Kad ste stigli do pijeska, pustite djecu da sami istraže prostor, da se igraju pijeskom, ispeku pijesčanu tortu, ili zajedničkim snagama izgrade nešto. Potaknite ih na timski rad - tko će donijeti materijal? Tko će ga oblikovati? A tko ukrasiti?

Neka svako dijete sa sobom ponese staklenku, koju mogu napuniti pijeskom različitih boja, u slojevima i tako stvoriti umjetničko djelo koje kasnije mogu ponijeti kući.

Neka vam priča o patuljku prati cijeli izlet, igrajući tematske igre kao što je na primjer skrivanje čarobnog štapića kad djeca ne gledaju, pa ga ona trebaju naći, ili se pretvarajte da ste upravo vidjeli patuljka kako je ušao u rupicu u zemlji. Djeca će brzo prihvatiti igru i sama nastaviti.

Šareni keksići

Prosinac je definitivno savršeno vrijeme za pečenje kolačića. Djeca će uživati u oblikovanju keksića od šarene smjese, a još više kada ih mogu zajedno pojesti.

Recept za osnovno tijesto:

- 1 šalica brašna (bijelo, integralno, pšenično, pirovo - kakvo god želite, no za šarene kolačiće najbolje rezultate ćete dobiti s bijelim brašnom)
- ½ šalice šećera (ili meda ili nekog drugog sladila)
- ½ šalice maslaca ili ulja
- žličica praška za pecivo
- prstohvat soli
- po potrebi mlijeko ako je smjesa pregusta ili brašno ako je prerijetka

Za šarene kekse možete koristiti kupljene prehrambene boje ili ih možete obojati domaćim bojama:

- za crvenu boju - skuhajte jednu ciklu, ogulite i usitnite štapnim mikserom, te dodajte osnovnom tijestu
- za zelenu - dodajte žličicu spiruline u prahu direktno u tijesto
- za žutu - dodajte žličicu kurkume direktno u tijesto
- za smeđu - dodajte kakao po želji
- za bijelu - ostavite osnovnu smjesu

Djeca mogu sama zamijesiti tijesto u zasebnim posudama, a vi pripazite da su sve smjese otprilike iste gustoće.

Sada možete krenuti na oblikovanje predivnih keksića!

Dok ručice rade, možete zajedno otpjevati pjesmu:

Tko je uzео keksić iz posude? (2x)

Je li to bio/bila: (ime djeteta)

Dijete odgovara: Tko? Ja?

Svi: Da, ti!

Dijete: Ja nisam!

Svi: Tko onda?

(ponoviti s imenima druge djece)

Keksiće pecite na 180 stupnjeva, te poslužite uz biljni čaj. Prepoznajete li tko je napravio koji keksić?

Meditacija u prirodi i grljenje drveća

Svi smo čuli za meditaciju, ali jeste li čuli za sit spotting? Obje su slične po tome što uključuju mirno sjedenje i koncentraciju bez ikakve vanjske aktivnosti. Međutim, sit spotting uključuje prirodni svijet oko vas i postaje dio vaše svjesne meditacije.

Ideja sit spottinga je jednostavna: pronađemo posebno mjesto u prirodi i zatim se udobno smjestimo i osluškujemo. Dopustimo prirodi da prodre u nas, svojim mirisima, bojama i zvukovima. Mi smo odabrali svoje mjesto pod stablom, kojeg pri svakom susretu zagrljajem pozdravimo. Istraživanja pokazuju da grljenje drveća može smanjiti stres, poboljšati imunitet, sniziti krvni tlak i ubrzati oporavak od bolesti ili traume. Nadalje, kada zagrlite drvo, oslobađate hormon zvan oksitocin - poznat kao hormon ljubavi i povjerenja - koji vam daje taj topli, mekani osjećaj.

Prošetajte s djecom kako biste promašli njihovo posebno mjesto u prirodi - u šumarku, uz potočić ili u nekom tihom kutku vlastitog dvorišta. Odaberite mjesto koje nije predaleko od vaše kuće, kako bi ga s lakoćom što češće posjećivali. Pustite dijete neka samo odabere mjesto koje mu se najviše sviđa, a onda ih vi vodite kroz meditaciju. Sjednite mirno i udahnite nekoliko puta punim plućima kroz nos, te izdahnite kroz nos. Promatrajte okolinu svim svojim osjetilima. Osluškujte ptice i druge životinje. Promatrajte boje i svjetlost. Dodirnite kamenje i mahovinu. Pomirite svježnu kišu ili snijeg. Potaknite djecu da ostanu sjediti barem pet minuta. Meditacija se može odvijati u tišini, no ako oni žele na glas izreći svoje doživljaje, nemojte ih u tome sprječavati.

Ako želite, zabilježite svoja zapažanja bilješkama i slikama u dnevniku prirode. Redovito posjećujte svoje mjesto za sjedenje, po mogućnosti svakodnevno ili barem nekoliko puta tjedno. Posjećujte svoju lokaciju u svako godišnje doba i mijenjajte doba dana (jutro, podne, noć) kako biste vidjeli kako se vaše mjesto mijenja. Na kraju ćete poznavati ovaj mali kutak svemira bolje od bilo koga drugog.

Zimske umjetnosti

Hladan, snježni dan: savršen za ugodno vrijeme uz umjetničku aktivnost u zatvorenom prostoru, istraživanje različitih umjetničkih tehnika i inspiraciju iz pogleda kroz prozor.

Možete odabrati olovke, voštane bojice, vodene boje ili bilo koje sredstvo koje vam se sviđa!

Evo nekoliko ideja za kreativno druženje inspirirano zimom:

- Na listu bijelog papira nacrtajte snježni krajolik. Što vidimo? Drveće, kuće, brda, snjegovića, djecu na saonicama, dim iz dimnjaka, lisicu koja viri iz grma... samo nekoliko linija može definirati cijeli svijet, kada je prekriven snježnim pokrivačem.

- Sada pokušajte nacrtati još jedan krajolik, ovaj put na crnom papiru, koristeći bijele ili svijetle boje za ocrtavanje oblika predmeta.

- Zalijepite male komadiće bijelog papira ili vate na papir u boji kako biste stvorili pahulje snijega.

- Još jedan zabavan način crtanja snježne oluje je akvarelom. Prvo umočite kist u vodu i "obojite" cijeli papir da ga navlažite. Zatim dodajte nekoliko boja koje vam se sviđaju tu i tamo: pogledajte kako se "tope", šireći se po papiru. Zatim pospite površinu finom soli, stvarajući pahuljice.

- Dobro umočite kist u akvarel, s puno vode. Jednom rukom brzo pomičite kist i udarajte njime o drugu ruku, kapajući "pahuljice" boje na papir.

Ideje za zimske ukrase za sobu:

- izrežite papir u kvadrat, a zatim ga preklopite 3-4 puta po dijagonalama. Škarama izrežite male komadiće i oblike papira; kada ga rasklopite, vidjet ćete kakvu ste nevjerojatnu pahuljicu stvorili!

- napravite dugu traku papira, a zatim je preklopite više puta na sebe, jednom na jednoj strani, jednom na drugoj strani, poput harmonike. Nacrtajte svoju omiljenu figuru na vrhu, poput životinje, zvijezde, djeteta, snjegovića... pazeći da malo prijeđete preko rubova s obje strane. Pažljivo je izrežite; otvorite i vidjet ćete lanac figura koje se drže za ruke, pričvršćene jedna za drugu kako bi stvorile vijenac koji zatim možete obojiti po želji.

Tko se tu skriva?- igre u šumi

Zimi, na prvi pogled, šuma može izgledati prazno, sve tiho spava. Ali ako pažljivo pogledamo, možemo pronaći i pročitati znakove prirode. U šetnji pokušavamo gledati u svim smjerovima: gore, dolje, blizu i daleko, uočavajući prisutnost divljih životinja i možda vila...

Zabavna i edukativna aktivnost koju možete raditi kada je šumsko tlo prekriveno snijegom je lov i praćenje životinjskih tragova. Obratite pažnju na površinu snijega i pokušajte prepoznati tragove koje je ostavila neka životinja koja je još uvijek aktivna zimi. Pokušajte ih pratiti kako biste vidjeli kamo bi mogli voditi! Možete li reći koja ih je životinja mogla ostaviti? Možete li uočiti neke rupe u zemlji ili šuplje drveće koje bi mogle biti dom nekim malim stvorenjima? Razgovarajte o tome što različite životinje rade tijekom zime i kako preživljavaju.

Potraga za blagom savršena je za istraživanje i osvješčivanje naše okoline uz zabavu! Potražite zanimljive predmete uokolo, donesite ih sve na jedno mjesto i zajedno pogledajte što je svako dijete pronašlo. Djeci možete dati ispisani popis predmeta koje trebaju pronaći ili im ostaviti više slobode da istražuju po vlastitoj želji

Ako je palo puno snijega, možete pokušati izgraditi sklonište od snijega ili čak iglu! Za sklonište, nagomilajte šake snijega jednu na drugu kako biste stvorili zidove, a zatim preko njih položite grane kako biste napravili krov. Za iglu upotrijebite četvrtaste metalne ili plastične posude kako biste utisnuli snijeg, stvarajući cigle koje se zatim slažu u okrugli oblik.

Alternativno, ako snijeg nije dostupan u to vrijeme, možete koristiti štapove, kamenje, lišće, mahovinu i što god pronađete kako biste izgradili malene kućice i vrtove za šumske vile.

Igrajte se vila - u varijaciji popularne igre skrivača. Svi osim jedne "vile" zatvore oči (ili pokriju djecu dekom ako im je teško držati oči zatvorene), a zatim zajedno broje do 15 dok se "vila" negdje sakrije. Kada završite s brojanjem, svi idu tražiti vilu, a kada je netko pronađe, tiho se skriva na istom mjestu i tako dalje sa svakim igračem. Posljednji koji pronađe vilu bit će nova vila u sljedećem krugu.

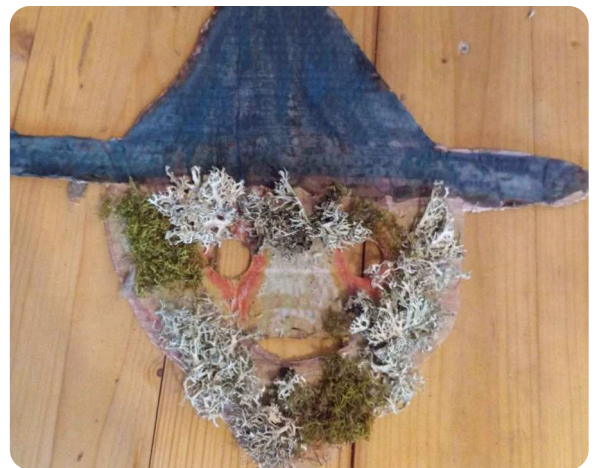
Izrada maski od prirodnih materijala

Kako zima ide kraju i ponovno se nazire dolazak proljeća, vrijeme je za karneval! Omiljena proslava sve djece koja se uvijek vole maskirati i pretvarati se da su nešto drugo. Tradicionalno, ova proslava označava promjenu godišnjeg doba, a svrha joj je otjerati zimu; mi smo odabrali maskirati se kao "šumska čudovišta", koja će pomoći u tjeranju zimskih duhova i omogućiti prirodi da se probudi! Za ovaj projekt možete koristiti predmete pronađene u šumi kako biste stvorili posebne kostime "šumskih čudovišta". Zabavimo se i naučimo koristiti ruke izrađujući jedinstvene prirodne maske!

Prvi korak je izaći i prikupiti neke prirodne materijale koje ćemo koristiti za maske i haljine. Prošećite šumom i skupljajte sve vrste zanimljivih predmeta koje možete pronaći: različito lišće, grane, suhe gljive, lišajeve, perje, žireve... dajte svakom djetetu košaru za nošenje odabranih predmeta. Pazite možete li uočiti neka druga "šumska čudovišta"!

Za izradu maski, podijelite karton od starih kutija među djecom, tako da svako ima komad otprilike 30 cm x 40 cm. Neka izrežu svoj omiljeni oblik, a zatim im pomozite napraviti rupe za oči na pravim mjestima. Sada ste spremni ukrasiti maske! Obojajte karton, a zatim na njega zalijepite ili zavežite šumske predmete. Neka vas vodi vaša kreativnost. Nakon što ste zadovoljni rezultatima, probušite dvije male rupe sa strane maske kako biste provukli konac kojim ćete vezati masku za djetetovo lice. Zima, buhu!

Kako biste napravili haljinu čudovišta, uzmite nekoliko velikih starih papirnatih ili jutenih vreća, izrežite jednu rupu na vrhu zatvorene strane i još dvije sa strane: to će biti otvori za glavu i ruke, dok otvorenu stranu vrećice navlačite preko djetetovog tijela. Zatim nastavite bojati i ukrašavati haljinu kao što ste to učinili s maskom. Možete dodati remene ili ogrlice napravljene vezanjem grana i drugih predmeta koji vam se sviđaju konopcem, zavezujući svaki zasebno i dodajući novi svakih nekoliko centimetara. Pokušajte kostim učiniti što strašnijim kako bi zima sa svojom hladnoćom i sivilom odmah nestala, a lijepo vrijeme požurilo s povratkom!

The image features a soft-focus background of numerous yellow flowers, likely crocuses, creating a bokeh effect. In the lower right foreground, a single white snowdrop flower is in sharp focus, showing its six petals and a green, rounded seed pod. The word "Proljeće" is centered in the upper half of the image in a white, elegant script font.

Proljeće

Voda- izvor života

Voda je bitan element za život, potrebna nam je i koristimo je svaki dan; ali... odakle dolazi voda? To je važno pitanje koje možemo istražiti s našom grupom djece. Evo nekoliko elemenata i ideja koje vam mogu pomoći da istražite ovu temu na smislen i razigran način kroz aktivnosti koje će mališani voljeti!

Počnite postavljanjem pitanja u grupi kako biste otvorili temu. Pitajte ih gdje možemo pronaći vodu, osim one koja izlazi iz slavine... razgovarajte o različitim agregatnim stanjima vode. Naša tijela svakodnevno trebaju vodu kako bi funkcionirala, a većim se dijelom sastoje od vode...

Pronađite mjesto u svojoj okolini gdje je prisutan element vode, do kojeg možete doći hodajući. Najbolje je otići do prirodnog izvora, po mogućnosti s malim potokom ili rijekom u blizini, no mjesto možete prilagoditi vašem okruženju. Koje značajke ovo mjesto pokazuje? Možemo li pretpostaviti prisutnost vode prije nego što je zapravo vidimo?

Kada stignete do odabranog mjesta, napunite šalicu vodom s izvora (ako vaše mjesto ima izvor) i pustite djecu da kušaju ovu posebnu tekućinu i osvježe se od šetnje. Pronađite mjesto oko njega ili u blizini gdje možete udobno sjesti i ispričati im priču. Sviđa nam se priča o Suzi, maloj kapljici vode koja putuje tako daleko: gore je na nebu, s milijunima svojih sestara koje formiraju oblak, zatim pada na tlo, zalijevajući tlo i biljke, teče rijekom do oceana, a zatim se vraća u nebo kao oblak... učeći o ciklusu vode u prirodi i različitim agregatnim stanjima vode.

Sada je vrijeme da smočite ruke! Pronađite prikladno mjesto na potoku ili plitkom dijelu rijeke/jezera, a zatim predložite djeci da zajedno izgrade branu ili most, koristeći grane, kamenje, blato, lišće. Neka djeca ponesu rezervnu odjeću u slučaju da se previše smoče.

Uspjevate li podići razinu vode?

Pokusi s vodom

Toliko toga se može otkriti i naučiti o vodi! Evo kompilacije naših omiljenih eksperimenata i igara s vodom za organiziranje zabavne i edukativne radionice o toj tekućini.

Test plutanja

Zamolite djecu da pronađu i sakupe dva predmeta iz okoline: jedan za koji misle da može plutati i jedan za koji misle da ne može. Zatim sve zajedno isprobajte u velikoj kadi punoj vode. Je li bilo onako kako su očekivali? Koji ih je predmet najviše iznenadio?

Čarobna boca

Uzmite praznu plastičnu bocu i pribadačom probušite male rupice na dnu. Napunite bocu vodom: voda će istjecati kroz rupice. Sada zavrnite čep na vrh boce i... čarolija! Voda prestaje teći! Neka djeca pokušaju nekoliko puta sama. Zašto je to tako?

Lava u staklenci

Ovo je najspektakularniji eksperiment koji će djeca gledati kao hipnotizirana. Uzmite veliku prozirnu bocu ili staklenku, napunite je do otprilike pola suncokretovim uljem. U drugoj staklenci pomiješajte malo vode, otprilike polovicu količine u odnosu na ulje, s malo akvarela ili prehrambenih boja (volimo crvenu kao lava!), a zatim to ulijte u veću staklenku u koju ste već ulili ulje. Gledajte kako se voda taloži na dnu staklenke. Zašto se to događa? Sada u staklenku ubacite šumeću tabletu: stvorili ste vulkan! Za još upečatljiviji efekt ili ako je vaša staklenka stvarno velika, možete ubaciti 2-3 tablete ili ih razbiti na male komadiće. Uživajte u gledanju!

Jedriličarska utrka

Pokažite djeci kako izraditi mali brodić od polovice ljuske oraha: stavite malu kuglicu gline ili blata unutar ljuske, u nju zabodite mali drveni štapić, a zatim probušite list kroz štapić kako biste stvorili jedro. Igra će funkcionirati s bilo kojim predmetom koji može plutati, ali zabavnije je i vještije stvoriti jedinstvene malene brodiće. Pripremite veliku kadu napunjenu vodom i stavite brodiće u nju. Dajte djeci slamke kroz koje će pušati na svoje brodiće kako bi se pokrenuli bez dodirivanja. U parovima neka se utrkuju sa svojim jedrilicama na vjetar po kadi ili oko nje! Zabavite se učeći i igrajući se s vodom!

Radovi u vrtu

Sunčan travanjski dan pravo je vrijeme za početak vrtnih aktivnosti.

Priroda se budi iz zimskog sna, dani postaju topliji, a vrijeme je savršeno za rad na otvorenom. Zato uzmite lopate i motike, kao i ostali vrtni alat i bacite se na posao.

Predškolska djeca možda neće moći obaviti sve potrebne vrtno radove, pa odrasli mogu pomoći u pripremi tla, ali sve ostalo će voljeti raditi koristeći dječje alate, poput razbijanja komada zemlje, pripreme vrtnih gredica, nošenja gnojiva i materijala za malčiranje, kao i sadnje, plijevljenja i zalijevanja usjeva. Izmislite vrtnu bajku kako biste događaju dali dozu čarolije, jer je konačno rast novog života iz sjemena veliko stvaralačko djelo...

Na primjer: Postoji vrtna vila koja svojim čarobnim štapićem tjera biljku da raste iz sjemena koje posadite. Oh, ali naša vila je izgubila svoj štapić... Kako će ona natjerati naše sjeme da raste? Trebali bismo pronaći njezin čarobni štapić, i to brzo. Morao je biti negdje ovdje na ovom komadiću zemlje, pa prekopamo svaki centimetar, iščupamo svaki mali korov da bismo pronašli njezin štapić... i ne uspijevamo... Nema čarobnog štapića, pa što možemo učiniti da pomognemo našem sjemenu da raste, budući da nam vila ne može pomoći bez svog štapića? Pa, sada imamo lijepo obrađeno tlo, meko i čisto od korova i korijenja, što je već dobar početak, pa učinimo što možemo i nadajmo se da će se dogoditi čudo života... Pa što još možemo učiniti za naše biljke? Stavite dobar kompostirani gnoj koji pomaže rastu biljaka, kao i njihovo zalijevanje, a možete smisliti i druge stvari ovisno o vašem specifičnom mikroklimatskom položaju... Konačno, možemo posaditi svoje sjeme i poželjeti mu sreću. Travanj još uvijek nije vrijeme za biljke osjetljive na mraz (poput rajčica, krastavaca, riđevica, tikvica...), ali možete posaditi sve vrste iz porodice kupusa, kao i mrkvu, ciklu, blitvu, jagode, salatu...

Prepoznavanje i sakupljanje samoniklog bilja

Dani postaju dulji, vrijeme je toplije, a naše uzbuđenje prati ritam prirode. Djeca svih uzrasta uvijek su uzbuđena vidjeti kako napreduje sjeme koje su posijali na prethodnoj radionici, pa ćemo to činiti prilično često, posebno s prvim sjemenjem i sadnicama koje stavljamo u zemlju.

Priča o vilama se nastavlja - ona štiti biljke od svih insekata koji žele pojesti naše biljke, ali vole da im se pjeva! Volimo hodati u krug ili samo napraviti krug oko naših biljaka i pjevati njima i vilama, kako bi osjetile da smo tu za njih. Pjesme mogu biti jednostavne, pa čak i izmišljene na licu mjesta. Na primjer - jagode, jagode volim vas, jagode jagode znam da i vi mene volite. Rastite za mene i ja ću rasti s vama! Jagode, jagode volim vas!

Priroda buja u ovo doba godine, pa smo možete otići u šetnju ubrati sve vrste jestivih biljaka koje poznajete i stisnuti ih između knjiga da se osuše. Nakon toga, možete napraviti kolaž koristeći ove suhe biljke, ali možete biti kreativni i koristiti sve vrste recikliranih materijala - tekstil, časopise... Mi smo umjesto ljepila koristimo prirodne alternative, jednostavno miješajući brašno i vodu.

Uskrsna proslava je također uglavnom u travnju i djeca svih uzrasta uvijek su spremna za potragu za jajima! Ali prvo, obojimo jaja!! Koristili smo različite tehnike poput kuhanja s crvenim kupusom (koji nije bio u sezoni, ali supermarketi ga uvijek imaju) i kurkumom. Starija djeca kasnije, nakon što su jaja skuhanja, mogu napraviti neke crteže ili uzorke iglom. Budite nježni, jer su jaja krhka! :) Također je uvijek lijepo eksperimentirati s novim stvarima pa svako dijete može odabrati cvijet ili list za koji misli da bi dobro izgledao kada se pritisne oko jajeta (koristili smo najlonke) i vidjeti što će ispasti kada se skuhaaju!

Šetnja u šumi punoj smeća

Oh, kako je uzbudljivo stvarati stvari od otpadnih materijala. Dati novi život nečemu što je bilo mrtvo i odbačeno kao smeće... Osjećaj je odličan, kao i pretraživanje vlažnih mjesta u potrazi za korisnim stvarima. S nekoliko osnovnih alata poput čekića i čavala, ručne pile, akumulatorske bušilice, komada užeta, ljepila i boja spremni ste izgraditi fantastične stvari od 'smeća'. Neke ideje koje daju velike mogućnosti za improvizaciju ovisno o vrsti otpada koji imate na raspolaganju su izgradnja 'čudovišta od smeća' ili izrada kostima od stare odjeće...

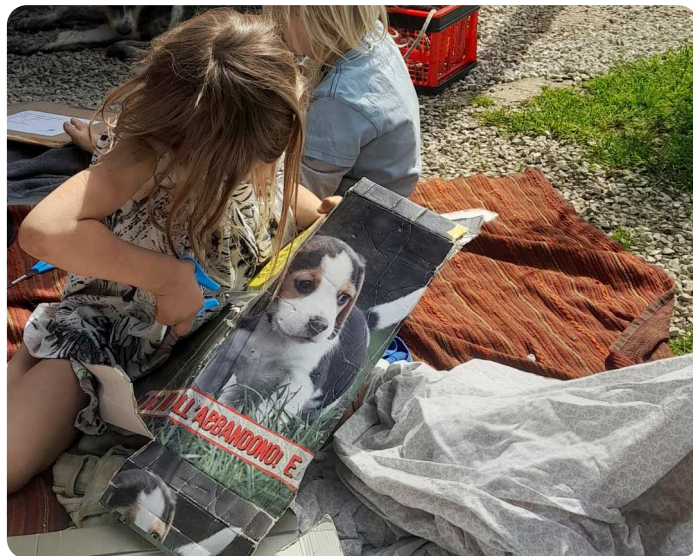

Za izgradnju 'čudovišta od smeća' trebat će vam neki osnovni konstrukcijski elementi kako biste mu dali oblik, poput nekoliko komada otpadnog drva, koje možete lako sastaviti s nekoliko čavala ili vijaka kako biste mu dali lik nalik čovjeku. Još nekoliko komada drva, čavala i vijaka i možete ga lijepo učvrstiti u okomitom položaju, stojeći na nogama. Ovo je dio posla gdje će djeci vjerojatno trebati pomoć odraslih, ali od tada se mogu odlično snaći sami. I što se tu može učiniti? Pa, to je ukasiti svoje čudovište, učiniti ga što strašnjim ili što slatkijim; to će ovisiti o raspoloženju vaše grupe i dostupnom materijalu. Samo ih pustite da se zabave izrađujući 'oči čudovišta', 'nos čudovišta', usta, uši... Savršena postavka za ovu vrstu aktivnosti je odmah tamo na odlagalištu smeća, a vi idite i tražite stvari koje su vam potrebne za svaki dio vašeg čudovišta. Ako nemate pristup takvom mjestu ili vrijeme ne dopušta ovu vrstu aktivnosti, druga ideja bi mogla biti izgradnja malog čudovišta veličine lutke. Uzmite bilo kakav plastični, metalni ili papirnati otpad iz kućanstva i bacite se na posao. Načini su bezbrojni i svaki će biti drugačiji. To može biti čudovište od plastične boce, čudovište od konzerve za ribu ili čudovište od staklenke, njegova haljina izrađena od vreća za otpad ili papira, a njegovo strašno lice čudovišta oslikano je vodenim bojama ili izrađeno od druge vrste materijala, poput čepova od boca i sličnih malih predmeta.

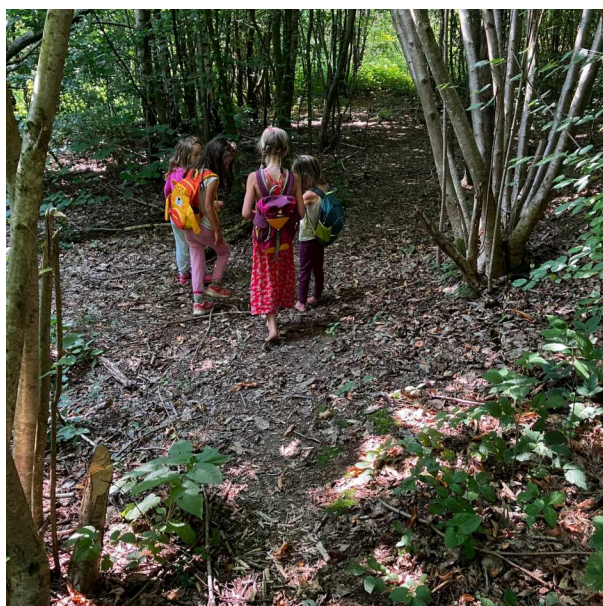
Otpad nije smeće

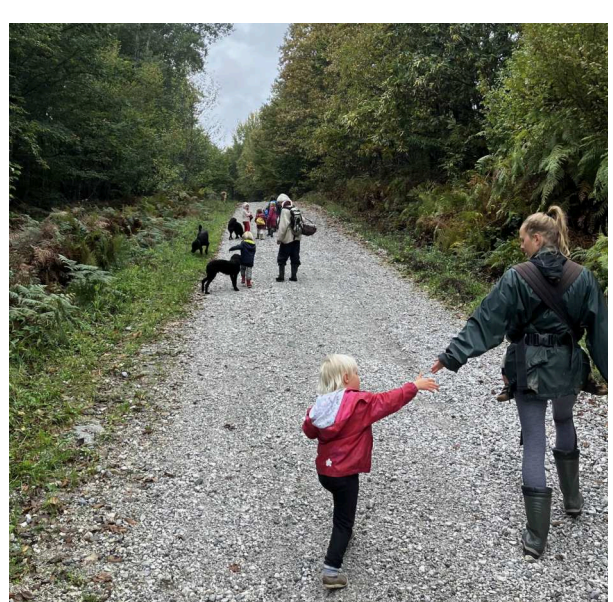
Izrada kostima može biti jednako uzbudljiva ili čak i više od izrade čudovišta. Djeca se jednostavno vole odijevati u različite kostime. Trebat će im pomoć za to, ali mogu vrlo dobro smisliti prekrasne modne kreacije i reći vam kako im možete pomoći. Ako svako dijete iz vaše grupe donese neku staru odjeću - uključujući i odjeću za odrasle, plahte, kao i papir i karton, imat ćete dovoljno materijala za improvizaciju. Idealno bi bilo da imate šivaći stroj, malo užeta, tanku metalnu žicu, ljepilo i boje koje će vam omogućiti da stvorite zaista zanimljive kostime. Neka vas djeca vode svojim željama i pomažu vam s onim što mogu, a zatim uživajte gledajući ih kako se igraju odjeveni u svoje nove uniforme.

Ne treba vam stručnjak za šivanje da biste izradili dječje kostime, osnovne vještine će biti dovoljne. Neka bude jednostavno i zabavno. Svatko može napraviti neobičan kostim od velike papirnate ili plastične vrećice. Sve što je potrebno je jedna rupa na dnu (što je zapravo gornji dio nove haljine) za glavu i još dvije sa strane za ruke. A ako imate stare plahte, sigurno možete napraviti odličan kostim duha. Izvrstan materijal za ovu aktivnost je vaša vlastita odjeća (veličina za odrasle) koja vam više ne treba. Savršena je jer je već gotovo u obliku koji vam je potreban - pa je trebate malo prepraviti, ali ne previše, kao da počinjete od običnog komada tkanine. Da bi vaši kostimi bili potpuni, djeca bi možda htjela imati nešto na licu ili glavi poput maske, šešira ili kacige, ovisno o tome žele li biti mačka, kauboj ili vitez na primjer. Za to možete koristiti papir ili karton, a uže ili tanka žica pomoći će kako bi kostimi ostali tamo gdje trebaju - na djetetovoj glavi. Postoje i brojni šeširi koji na djetetu izgledaju dovoljno cool baš takvi kakvi jesu, pa opet, neka bude jednostavno i zabavno.

Galerija

Zahvale

Hvala Margheriti, koja je bila voditelj projekta “Rastimo kroz četiti godišnja doba”, hvala petero mladih, Margheriti, Tini, Igoru, Henriku i Lani, koji su zajedničkim snagama proveli projekt, organizirali predine aktivnosti za djecu, te usput i sami učili. Hvala roditeljima na povjerenju i hvala svim drugima, koji su na neki način sudjelovali u projektu.

Hvala Europskoj Uniji na sufinanciranju, te organizaciji Erasmus+ što čini ovakve projekte mogućima.